

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ
НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ В УНИВЕРСИТЕТ С
НАИМЕНОВАНИЕ АКАДЕМИЯ НА МВР**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С правилника се уреждат организацията и провеждането на дистанционното обучение в университет с наименование Академия на МВР (АМВР).

Чл. 2. Дистанционното обучение се осъществява съгласно разпоредбите на Закона за висшето образование, Наредбата за държавни изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, Закона за МВР (ЗМВР), Правилника за прилагане на ЗМВР, Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ), Правилника за прилагане на ЗЗКИ, Правилника за устройството и дейността на университет с наименование АМВР, Правилник за организацията на учебната дейност на университет с наименование АМВР, Наредба за професионалното обучение на служителите от МВР и другите подзаконови нормативни актове, свързани с дистанционното обучение.

Чл. 3. Дистанционното обучение се организира и провежда от Център за дистанционно обучение - звено „Дистанционно обучение“ към сектор „Дистанционно обучение и информационно обслужване“ в отдел „Учебна и информационна дейност“.

Глава втора ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Раздел I

Дейност на звено „Дистанционно обучение“

Чл. 4. (1) Звено „Дистанционно обучение“ има предмет на дейност обучение в дистанционна форма за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ и за повишаване и актуализация на професионалната квалификация и професионална специализация на служителите на МВР.

(2) Звено „Дистанционно обучение“ осъществява дейността си съвместно с други структурни звена на АМВР и външни организации.

Чл. 5. Звено „Дистанционно обучение“ осъществява методически, поддържащи и административно-технически дейности.

Чл. 6. Звено „Дистанционно обучение“ извършва следните методически дейности:

1. въвеждане на методики;
2. изготвяне и актуализиране на учебни материали;
3. обучение и квалификация на преподаватели в областта на дистанционното обучение;
4. разработка и развитие на информационна среда за дистанционно обучение.

Чл. 7. Звено „Дистанционно обучение“ осъществява следните поддържащи дейности:

1. съхранение и разпространение на учебни материали;
2. размножаване на учебни материали;
3. осъществяване организационни връзки със структурните звена на АМВР и основните структурни звена на МВР;
4. работа с външни изпълнители и партньори;
5. подпомагане на факултетите и преподавателите при осъществяване политиката на разширяване на дистанционното обучение.

Чл. 8. Звено „Дистанционно обучение“ осъществява следните административно-технически дейности:

1. отговаря за цялостната техническа и организационна дейност, свързана с провеждането на обучението в дистанционна форма;
2. отговаря за технологичното осигуряване на специалностите и курсовете, които се провеждат с дистанционна форма на обучение;
3. упражнява текущ контрол за академичното положение на обучаваните;
4. осигурява интерактивните връзки обучаем - преподавател и обучаем - администратор;
5. осигурява технически процедурите по провеждане на консултациите и изпитите.

Раздел II

Експертен съвет

Чл. 9. (1) Дейността по организация на дистанционното обучение се подпомага и консултира от Експертен съвет.

(2) Експертният съвет се състои от началника на сектор „Дистанционно обучение и информационно обслужване“, специалистите на звено „Дистанционно обучение“ и ръководителите на дистанционни курсове.

Чл. 10. Експертният съвет:

1. предлага специалностите, по които ще се организира прием и обучение в дистанционна форма в зависимост от степента на готовност;
2. организира разработването и приема на стандарти за създаването и поддържането на учебните материали и ресурси за дистанционна форма на обучение;
3. предлага преподавателските скипи и авторите, които разработват учебни и методически материали по стандартите за дистанционно обучение;
4. разработва справочници за организацията на достъпа до информационните ресурси, техническите и комуникационните средства и системата за контрол на качеството;

5. прави предложения до съответните катедри и факултети за поетапно създаване и ресурсно обезпечаване на нови специалности;

6. извършва и други дейности, свързани с дистанционното обучение, в рамките на компетенциите си.

Раздел III

Организация на обучението

Чл. 11. Дистанционната форма на обучение е организация на учебния процес, при която обучаемият и преподавателят могат да бъдат разделени по местоположение и/или по време, като дистанцията се компенсира с технологични средства.

Чл. 12. (1) Обучението в дистанционна форма се извършва от факултетите на АМВР и Центъра за професионално обучение (ЦПО).

(2) Дистанционната форма на обучение се провежда съгласно методически указания на звеното за дистанционно обучение.

Чл. 13. Приемът в дистанционна форма на обучение се осъществява на основата на подаване на документи, успешно положен писмен конкурсен изпит или включване в заповед за обучение.

Чл. 14. Дистанционната форма на обучение е равнопоставена на присъствената по отношение на продължителността и съдържанието на обучението, присъждания брой кредити за съответната образователно-квалификационна степен и издаваната диплома или удостоверение.

Чл. 15. Дистанционната форма на обучение в АМВР се провежда по учебна документация, разработена и утвърдена по реда на посочените в чл. 2 нормативни актове.

Чл. 16. (1) Информационните ресурси за осигуряване на обучението в дистанционна форма са:

1. учебници и методически материали на хартиен носител или техните електронни варианти;

2. мултимедийни и интерактивни учебни материали, разпространявани на електронни носители, магнитни и оптични дискове, аудио- или видеосредства;

3. учебни материали и ресурси за самоподготовка, разположени в системата за дистанционно обучение (АИС-ДО).

(2) Учебните материали и ресурси за самоподготовка се разработват по методика за подготовка и атестиране на учебните материали, разработена от звеното за дистанционно обучение. Те осигуряват не по малко от 70 на сто от учебното съдържание на учебната програма за дистанционна форма на обучение.

17. (1) Изпитите в дистанционна форма на обучение се провеждат писмено или чрез системата за дистанционно обучение в компютърните зали за дистанционно обучение в АМВР или по места.

(2) Междинните и окончателните тестове могат да се провеждат и присъствено в Академията на МВР.

(3) Изпитът се провежда при достатъчни гаранции за присъствието на отделния обучаем пред компютъра и липсата на учебни материали при междинен и окончателен тест.

Раздел IV

Екип за осъществяване на дистанционно обучение

Чл. 18. Екипът за извършване на дистанционно обучение включва научно-преподавателски състав, администратори и технически лица от звеното за дистанционно обучение.

Чл. 19. Обучението в дистанционна форма се осигурява от щатни преподаватели на АМВР, от външни преподаватели и специалисти, които имат правата и задълженията по посочените в чл. 2 нормативни актове.

Чл. 20. Допълнителните задължения на преподавателите, свързани с реализирането на дистанционната форма на обучение са:

1. разработване на специфични учебници, учебни и методически материали;

2. провеждане на консултации чрез системата за дистанционно обучение;

3. провеждане на изпити в компютърните зали за дистанционно обучение в АМВР или по места;

4. разработване и оказване на съдействие при създаването на мултимедийни и интерактивни учебни материали, разпространявани на електронни носители;

5. разработване и оказване на съдействие при създаването на учебни материали и ресурси за самоподготовка, разположени в системата за дистанционно обучение.

Чл. 21. (1) Всеки курс, организиран в дистанционна форма на обучение, има ръководител, определен от декана на съответния факултет или директора на ЦПО.

(2) Ръководителят на дистанционен курс:

1. изготвя характеристика на курса, с която се определят целите и профилът на обучението, знанията и уменията, които се дават на обучаемите, възможностите за професионална реализация, както и възможността за повишаване на квалификацията;

2. изготвя и предоставя адаптирани учебен план и учебни програми, съгласно изискванията за дистанционната форма на обучение;

3. участва при съгласуването на годишния график на учебния процес за дистанционна форма на обучение и определяне периодите на консултации и изпити за ръководения от него курс;

4. предлага изпитните процедури по приема на обучаеми в дистанционна форма на обучение;

5. свежда всички решения на експертния съвет до знанието на лицата, ангажирани с изпълнението им.

Раздел V

Обучаеми

Чл. 22. (1) Обучаеми в дистанционна форма на обучение могат да бъдат курсанти и студенти, обучаващи се за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, специализанти за повишаване и актуализация на квалификацията.

(2) Студентите в дистанционна форма имат правата и задълженията на студентите от редовна форма на обучение.

Чл. 23. Обучаемите в дистанционна форма получават:

1. индивидуален код за достъп до АИС-ДО;
2. учебни и методически материали на хартиен носител или техните електронни варианти;
3. възможност за участие в системата за контрол на качеството на обучението.

Глава трета
ПОДГОТОВКА, АТЕСТИРАНЕ НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ И
ОЦЕНЯВАНЕ ПРИ ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Раздел I
Подготовка на учебните материали

Чл. 27. Учебните материали и ресурси за дистанционно обучение се класифицират в четири равнища според технологичната им осигуреност:

1. учебници, учебни и методически материали на хартиен носител или техните електронни варианти;

2. мултимедийни и интерактивни учебни материали, разпространявани на електронни носители;

3. учебни материали и модули за обучение и оценяване, разположени на специализирани сървъри с гарантиран високоскоростен достъп до интернет;

4. учебни материали и ресурси за самоподготовка, разположени в базирана в интернет система с гарантиран високоскоростен достъп.

Чл. 25. Учебните материали и ресурси за дистанционното обучение се разработват предварително, с цел осигуряване възможност на обучаемите за активна самоподготовка и компенсирание на създадената между преподавателите и обучаемите дистанция чрез съвременни технологични средства.

Чл. 26. Основен ресурс при дистанционната форма на обучение са учебните пособия, разположени в АИС „Дистанционно обучение“.

Чл. 27. (1) Авторите на учебни пособия представят съдържанието на темите в логична и систематизирана форма, съобразена с аудиторията, като се акцентира върху специфичните условия за самоподготовка.

(2) Учебните пособия да имат следните качества:

1. яснота и логическа последователност на изложението;

2. достъпност на материала до аудиторията, без да се нарушава академичността на изложението;

3. стимулиране на обучаемия към активна самостоятелна работа

(вградени въпроси, задания за упражнение, казуси, примерни ситуации с решенията им, примерни тестове за самоподготовка с посочени и верни отговори и други);

4. универсалност и многофункционалност - учебното пособие да служи не само при подготовката за изпита, но и като помагало за бъдещата практическа дейност.

(3) Основните различия между традиционните учебни пособия и техните аналози за дистанционна форма на обучение са представени в Приложение № 1.

Чл. 28. (1) Учебните пособия трябва да отговарят на следните изисквания:

1. в началото на всяка глава се маркират учебните цели - какво обучаемият ще научи и какво ще може след усвояване на съответния материал;

2. учебният материал се представя чрез подходящи форми за онагледяване - графики, фигури, таблици, снимков материал; те се поставят в подходящо маркирани карета със съответен условен знак;

3. основните термини и техните определения се извеждат в края на всяка глава, където се записва и препоръчителната основна и допълнителна литература по темата;

4. в учебните пособия се използват формите на индиректен контакт чрез подходящо вградени цитати, казуси, практически примери и тестове за самооценка на придобитите знания.

(2) Учебните пособия се разработват по схема, съгласно Приложение № 2.

Чл. 29. (1) Допълнителни учебни материали се изготвят за надграждане на основното учебно пособие. Те дават възможност да се отразяват своевременно всички изменения и допълнения в учебната дисциплина и чрез тях да се включват мултимедийни и интерактивни презентации.

(2) допълнителните учебни материали включват следните компоненти:

1. допълнителни материали, свързани с учебната дисциплина, но

непубликувани в учебното пособие, като таблици, графики, нови нормативни актове, документи и други, чрез които се осъвременява курсът;

2. материали, подходящи за мултимедийна презентация;

3. допълнителна препоръчителна литература на български и на чужди езици, новоизлезли статии, студии, монографии и пр., свързани с учебния материал по съответната дисциплина;

4. условие за казус или курсова работа, което ще трябва да се разработи от обучаемите, както и изисквания за решаването и оформянето им;

5. примери за добри практики и евентуални коментари към тях;

6. примерен тест, като първоначално се дава възможност за кумулиране на процента на дадените верни отговори от обучаемия, а след няколко интеракции се появяват и действителните отговори;

7. адреси на сайтове в интернет, до които има свободен достъп и които са свързани с проблематиката на съответната учебна дисциплина.

Раздел II

Атестиране на учебни материали за дистанционни курсове

Чл. 30. Атестирането на учебните материали за дистанционно обучение е елемент от цялостната система за поддържане на качеството на обучение в АМВР.

Чл. 31. Критериите за атестиране на учебни материали за дистанционните курсове са следните:

1. наличие на утвърдена учебна документация, определяща съдържанието;

2. ясно дефинирани учебно-възпитателни цели;

3. адекватен подбор на методи и средства за излагане на съдържанието;

4. актуалност;

5. обосноваване на последователността и логиката на изложението;

6. яснота и достъпност при отчитане на нивото на подготовка на обучаемите;

7. точно и еднозначно обясняване на явленията, събитията и зако-

номерностите;

8. определеност на научната терминология;

9. използване на нови информационни технологии за онагледяване;

10. съответствие на наименованието и обема на материала с учебната програма;

11. реализиране принципа за органическа връзка между теория и практика, разкриване практическото значение на теоретичния материал;

12. разглеждане процеса на развитие на учебната дисциплина в науката, в историята, в новите научни открития и приноса на учените за развитието ѝ;

13. отразяване на съвременните концепции и перспективи за развитие на дадената научно-практическа област;

14. точно и еднозначно обясняване на явленията, събитията и закономерностите.

Раздел III

Изпитване и оценяване при дистанционното обучение

Чл. 32. (1) Оценяването на придобитите знания при дистанционно обучение се извършва чрез тестове.

Чл. 33. Тестовите, провеждани в средата на АИС „Дистанционно обучение“ могат да бъдат:

1. за самооценка на знанията;
2. междинни;
3. окончателни (изпитни).

Чл. 34. (1) За всеки обявен за провеждане курс чрез дистанционно обучение се публикува броя на въпросите, влизащи в междинните тестове, както и методиката на оценяване на тестовите въпроси.

(2) Резултатите от проведен междинен тест формират оценка, която може да оказва или не влияние върху крайната оценка. Този факт се посочва при публикуването на даден курс.

Чл. 35. Отговорите на въпросите, включени в теста могат да бъдат два вида:

1. Алтернативни, при които обучаемият трябва да маркира отговора/отговорите, които смята за верни.

2. Със свободен текст, където обучаемият да има възможност да състави толкова обширен отговор, колкото желае, в рамките на предоставеното му от системата текстово поле.

Чл. 36. (1) Броят на алтернативните отговори от този тип за един въпрос е най-малко 5. Правилните отговори могат да бъдат един или няколко (но никога нито един или всички да са верни). Възможно е използването на отговор с текст „всички предишни са верни“ и един последен отговор с текст „никой от предишните не е верен“.

Въпросът, който не е отбелязан (оставен немаркиран) ще се счита за „не отговорен“ и няма да се оценява нито като правилен, нито като грешен.

(2) При изпитите с алтернативни отговори се изготвят минимум 50 и максимум 100 въпроса. Въпросите от изпитите за самооценка са винаги от вида „алтернативни отговори“.

Чл. 37. (1) Получените резултати от тестовете за самооценка и междинните тестове не са пречка обучаемият да напредва в процеса на обучение (не се забранява достъпът до следващи теми, ако не е издържан даден изпит).

(2) Не се затруднява достъпът до следващи теми, ако обучаемият реши да не полага изпит за самооценка.

Чл. 38. Системата за изпитване предоставя индивидуализирани тестове, произволни за всеки обучаем. За целта, в зависимост от прилагания алгоритъм, от базата данни се избират въпросите за всеки обучаем, като се взима предвид важността или степенята на трудност на всеки въпрос.

Чл. 39. (1) Тестове, съставени само от алтернативни въпроси, се оценяват автоматично от системата.

(2) Методът за оценяване при изпитите с алтернативни въпроси, в зависимост от броя на въпросите, е един от следните:

1. От 50 до 80 въпроса: „резултат = правилни - (грешни/2)“.

2. От 80 до 100 въпроса: „резултат = правилни – грешни“.

Чл. 40. За всеки курс се определя какъв резултат отговаря на конкретна оценка по шестобалната система. Възможно е прилагане на скала за

оценяване, включваща стотни от цялото - напр. 5.25, 4.75 и др. Прилаганата скала за всеки курс се посочва при неговото обявяване.

Чл. 41. Въпросите от вида „отговори със свободен текст“ се оценяват от преподавател или наблюдател. Те не се оценяват автоматично от софтуера на АИС „Дистанционно обучение“. При оценката на тези въпроси преподавателят или наблюдателят няма достъп до личните данни на обучаемия - преподавателят или наблюдателят коригират и оценяват изпитите или въпросите (не проверяват и не оценяват обучаемите). Системата визуализира личните данни за обучаемия след извършване на оценката на всички въпроси от типа „отговори със свободен текст“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът за организация и провеждане на дистанционно обучение в университет с наименование Академия на МВР е приет на заседание на Академичния съвет с Протокол № 4 от 19.06.2008 г.

§ 2. Правилникът за организация и провеждане на дистанционно обучение в университет с наименование Академия на МВР е приет в изпълнение на Концепцията за въвеждане на дистанционно обучение в Академията на МВР.

ОСНОВНИ РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ТРАДИЦИОННИТЕ УЧЕБНИ
ПОСОБИЯ И ТЕЗИ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

<i>Стандартно учебно пособие</i>	<i>Учебно пособие за дистанционно обучение</i>
1	2
Допуска интерес	Провокира интерес
Предназначен е за широк кръг от обучаеми	Предназначен е за специфична аудитория, обучаващи се чрез дистанционна форма
Не съдържа индикатори за времето за обучение	Дава оценка за необходимото време за самоподготовка
Рядко се представят поставените цели и задачи	Задължително се акцентира върху образователните цели и задачи
Съдържа малко или незначително количество материали за самооценка на знанията	Основен акцент се придава на възможностите за самооценка на овладените знания и умения
Акцентира само върху предвидени от автора затруднения	Поддържа непрекъснатата бдителност у автора относно възможни неясни моменти или неточно формулирани постановки и изводи
Рядко резюмира материала	Задължително в края на раздела се резюмира съдържащият се в него учебен материал
Неперсонифициран стил на излагане	Персонално адресиране за придобиване на нови знания и умения от обучаващите се в дистанционна форма
Индивидуализиран авторски стремеж към формиране възгледите на читателя	Потребностите на обучаемите винаги са водещи при излагането на учебния материал
Може да се чете съвсем пасивно	Изисква активно отношение на обучаемия към изложения учебен материал и текущо реагиране
Предназначен за научно представяне на проблематиката	Предназначен за успешно и активно самообучение

СХЕМА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ ЗА
ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Съдържание - извежда се в началото.

Увод, който включва обръщение към обучаемите, особености на курса за дистанционно обучение, изисквания за самостоятелна работа на обучаемия, кратко представяне на автора и неговите научни интереси.

Отделните глави се оформят по следния начин:

1. Глава №:

Изписва се заглавието на главата:

.....

2. Учебни цели:

След усвояване на материала в тази глава Вие ще можете:

-

да.....

-

да.....

3. Въведение: Съдържа текст, който представлява връзка с преходните глави и новото, което ще бъде отразено в текущата глава.

4. Съдържанието на всяка глава се разделя на части, които са относително самостоятелно обособени и номерирани отделно. В текста следва да има повече вградени графики, таблици, казуси и задачи. Всички казуси и задачи и техните решения се поставят в каре (леко затъмнено със съответен условен знак). В края на всяка подтема в друг вид каре (с условен знак или оцветяване) се записват задачи или казуси за самоподготовка. Заглавието на това каре е „Упражнения“. Ако към съответната подтема следва да се включи текст от друг източник, цитиран пасаж или др., това трябва да стане по подходящ начин с въвеждане на друг условен знак.

5. В края на всяка глава се изписва таблица на ключовите думи – понятието краткото му определение, литература по темата на български и чужди езици.

6. Специфични елементи на текста:

- таблици - те следва да имат заглавие и да са номерирани, като това е указано в текста. Да се избягват големите таблици и такива, разположени на повече от една страница.

- графики, схеми и илюстрации - всички графични изображения не трябва да са по-големи от една страница. Те се номерират, имат заглавие и съответна препратка от текста. Използват се за открояване на акцентите и обобщение в случаите, при които има сложни съпоставки и зависимости между различни величини и фактори. Графичните изображения улесняват възприемането на текста. Ако курсът изисква онагледяване с множество графични изображения, те могат да се обособят в приложения в края на учебното пособие;

7. Заключение

Ако авторът счита за необходимо, може да включи в заключението материал, който обобщава курса, да даде препоръки на обучаемите за по-нататъшното им самообучение или да предложи обобщаващи задачи. Авторът може да помести и примерен тест, както и да даде верните отговори на въпросите му.